

Pl-x 825/2007

GUVERNUL ROMÂNIEI
DEPARTAMENTUL PENTRU RELAȚIA CU PARLAMENTUL

București, Piața Victoriei nr.1, Telefon: 316 36 77, Fax: 316 36 52

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
SECRETAR GENERAL
Nr. 51/2906/23.09.2008.

București, 19.09.2008

Nr. 5341/ DRP

STIMATE DOMNULE SECRETAR GENERAL,

Vă transmitem, alăturat, punctele de vedere ale Guvernului referitoare la:

1. *Amendamentele cuprinse în raportul Comisiei pentru industrii și servicii a Camerei Deputaților asupra propunerii legislative pentru completarea art. 4 din Legea nr. 85/2003, inițiată de domnul senator Eckstein Kovacs Peter din Grupul parlamentar al UDMR și de domnul senator Gheorghe Funar din Grupul parlamentar al PRM (Plx.429/2007);*

2. *Propunerea legislativă privind sistemul public de pensii pentru agricultori, inițiată de 8 deputați din Grupul parlamentar al PSD, ce se află în dezbateră Comisiei pentru muncă și protecție socială a Camerei Deputaților (Plx.825/2007).*

Cu stimă,

MINISTRU DELEGAT PENTRU RELAȚIA CU PARLAMENTUL

MIHAI ALEXANDRU VOICU

DOMNULUI TITU NICOLAE GHEORGHIU,
SECRETARUL GENERAL AL CAMEREI DEPUTAȚILOR

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art.111 alin.(1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă privind sistemul public de pensii pentru agricultori*, inițiată de 8 deputați din Grupul parlamentar al PSD, ce se află în dezbateră Comisiei pentru muncă și protecție socială a Camerei Deputaților (Pl-x nr. 825/2007).

I. Principalele reglementări

Propunerea legislativă vizează crearea unui sistem de asigurări sociale pentru agricultori având în vedere faptul că doar 2,5 % din agricultorii de vârstă activă își asigură riscul îmbătrânirii, restul segmentului fiind descoperit și pe cale de consecință lipsit de venitul de înlocuire, respectiv de pensie, devenind beneficiari ai prestațiilor de asistență socială.

Principiile pe baza cărora se bazează acest sistem sunt:

- a. *principiul unicității*, potrivit căruia statul organizează și garantează sistemul public bazat pe aceleași norme de drept;
- b. *principiul egalității*, care asigură tuturor participanților la sistemul public, contribuabili și beneficiari, un tratament nediscriminatoriu în ceea ce privește drepturile și obligațiile prevăzute de lege;
- c. *principiul solidarității sociale*, conform căruia participanții la sistemul public își asumă reciproc obligații și beneficiază de drepturi pentru prevenirea, limitarea sau înlăturarea riscurilor sociale prevăzute de lege;
- d. *principiul obligativității*, potrivit căruia persoanele fizice care, pe perioada în care locuiesc definitiv sau temporar în mediul rural, au, conform legii, obligația de a participa la sistemul de pensii pentru

- agricultori, prestațiile de asigurări sociale prevăzute de lege exercitându-se corelativ cu îndeplinirea obligațiilor;
- e. *principiul contributivității*, potrivit căruia fondurile de asigurări sociale se constituie pe baza contribuțiilor personale achitate de persoanele fizice participante sau în numele acestora la sistemul de pensii pentru agricultori, prestațiile de asigurări sociale cuvenindu-se în temeiul contribuțiilor plătite;
 - f. *principiul mutualității*, conform căruia statul participă alături de persoanele fizice participante și în numele acestora la sistemul de pensii pentru agricultori, cu contribuții proporționale cu cele individuale;
 - g. *principiul repartiției*, pe baza căruia veniturile realizate se redistribuie, conform prevederilor legii, pentru asigurarea plății obligațiilor ce revin sistemului de pensii pentru agricultori

Pentru aplicarea prevederilor din inițiativa legislativă se propune înființarea, în cadrul Casei Naționale de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale, a unui departament de pensii pentru agricultori, cu structuri și în cadrul caselor teritoriale de pensii.

Calendarul de aplicare al dispozițiilor propunerii legislative este:

- ❖ înființarea departamentului și pregătirea logistică - până la 1 iulie 2009;
- ❖ începerea colectării - 1 ianuarie 2010.

II. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere aspectele menționate, **Guvernul susține adoptarea inițiativei legislative în forma anexată prezentului punct de vedere.**

Cu stimă,

Călin POPESCU - TARICEANU

Domnului deputat **Bogdan OLTEANU**

Președintele Camerei Deputaților

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR SENATUL

LEGE
privind sistemul de pensii și alte drepturi de asigurări sociale al agricultorilor

Parlamentul României adoptă prezenta lege:

Capitolul 1
Dispoziții generale

Art.1. – Dreptul agricultorilor la asigurări sociale este garantat de stat și se exercită în condițiile prezentei legi, prin sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale al agricultorilor, denumit în continuare sistemul de pensii pentru agricultori.

Art.2. – Sistemul de pensii pentru agricultori se organizează și funcționează având ca principii de bază:

a) principiul unicității, potrivit căruia statul organizează și garantează sistemul public bazat pe aceleași norme de drept;

b) principiul egalității, care asigură tuturor participanților la sistemul public, contribuabili și beneficiari, un tratament nediscriminatoriu în ceea ce privește drepturile și obligațiile prevăzute de lege;

c) principiul solidarității sociale, conform căruia participanții la sistemul public își asumă reciproc obligații și beneficiază de drepturi pentru prevenirea, limitarea sau înlăturarea riscurilor sociale prevăzute de prezenta lege;

d) principiul obligativității, potrivit căruia persoanele fizice care, se regăsesc la art. 5 din prezenta lege, pe perioada în care locuiesc definitiv sau temporar în mediul rural, au, conform legii, obligația de a participa la sistemul de pensii pentru agricultori, prestațiile de asigurări sociale prevăzute de prezenta lege exercitându-se corelativ cu îndeplinirea obligațiilor.

e) principiul contributivității, conform căruia fondurile de asigurări sociale se constituie pe baza contribuțiilor personale achitate de persoanele fizice participante sau în numele acestora la sistemul de pensii pentru agricultori, prestațiile de asigurări sociale cuvenindu-se în temeiul contribuțiilor plătite;

f) principiul mutualității, conform căruia statul participă alături de persoanele fizice participante și în numele acestora la sistemul de pensii pentru agricultori, cu contribuții proporționale cu cele individuale;

g) principiul repartiției, pe baza căruia veniturile realizate se redistribuie, conform prevederilor prezentei legi, pentru asigurarea plății obligațiilor ce revin sistemului de pensii pentru agricultori;

Art.3. – (1) În cadrul Casei Naționale de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale, denumită în continuare CNPAS, se înființează Departamentul de pensii pentru agricultori, care administrează, gestionează, coordonează și controlează activitatea privind asigurările sociale, pensiile și alte drepturi de asigurări sociale ale agricultorilor.

(2) La nivelul caselor teritoriale de pensii se înființează direcția de pensii și alte drepturi de asigurări sociale pentru agricultori.

Art.4.– (1) În sistemul de pensii pentru agricultori sunt asigurate, în condițiile prezentei legi, persoanele fizice, denumite în continuare asigurați.

(2) Asigurații pot fi cetățeni români, cetățeni ai altor state sau apatrizi pe perioada în care au, conform legii, domiciliul sau reședința pe teritoriul României, în mediul rural.

(3) Asigurații au obligația să plătească contribuții la sistemul de pensii pentru agricultori și au dreptul să beneficieze de „prestații de asigurări sociale” în conformitate cu prevederile prezentei legi.

Art.5. – (1) Sunt asigurate obligatoriu, prin efectul legii, persoanele fizice prevăzute la art. 4, cu vârstele cuprinse între 16 și 60 de ani, care locuiesc temporar sau definitiv în mediul rural, precum și membrii de familie ai acestora și care :

- a) dețin, sub orice titlu, terenuri agricole în exploatare, sau sunt proprietari de terenuri forestiere, exploatare piscicole, animale, stupi de albine;**
- b) desfășoară activități agricole în gospodăria proprie, precum și activități private nesalariate în domeniul agricol, forestier, zootehnic, piscicol, apicol, sericultură și altele;**
- c) sunt membri ai societăților agricole sau ai altor forme de asociere din agricultură.**

(2) Nu se pot asigura în sistemul de pensii pentru agricultori, persoanele care :

- a) urmează cursuri de învățământ, organizate potrivit legii;**
- b) se regăsesc în categoria persoanelor prevăzute la art.5 din Legea nr.19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale sau sunt asigurate în alte sisteme de pensii neintegrate în sistemul public;**
- c) beneficiază de una din categoriile de pensii acordate potrivit legii, din sistemul public de pensii sau din alte sisteme de pensii.**

Art.6. – (1) Persoanele prevăzute la art. 5 alin. (1) se asigură în sistemul de pensii pentru agricultori pe baza declarației de asigurare.

(2) Declarația de asigurare prevăzută la alin.(1) se depune în termen de 30 de zile de la data încadrării în una sau mai multe dintre situațiile prevăzute la art.5 alin.(1), dar nu mai târziu de data de 31 decembrie a anului în curs, pentru anul următor. Declarația de asigurare se depune la casa teritorială de pensii din raza de domiciliu sau de reședință.

(3) În declarația de asigurare se înregistrează unitatea de contribuție lunară corespunzătoare contribuției lunare individuale pe care persoana se obligă să o achite în anul următor.

(4) Tipul contribuției lunare individuale, la care asiguratul s-a obligat la plată prin declarația de asigurare, este același pe parcursul întregului an pentru care se depune declarația.

(5) Declarația de asigurare constituie titlu de creanță și devine titlu executoriu la data la care creanța bugetară este scadentă conform legii.

Art.7. – (1) În sistemul de pensii pentru agricultori prestațiile de asigurări sociale reprezintă venituri de înlocuire pentru pierderea totală a veniturilor realizate din agricultură ca urmare a bătrâneții, invalidității, sau decesului, denumite în continuare riscuri asigurate.

(2) Prestațiile de asigurări sociale se acordă sub formă de pensii, indemnizații, ajutoare și alte tipuri de prestații prevăzute de prezenta lege, corelativ cu obligațiile privind plata contribuției de asigurări sociale.

Art.8. – (1) Constituie stagiul de cotizare în sistemul de pensii pentru agricultori perioadele în care persoanele prevăzute la art. 5 alin.(1) au plătit contribuția individuală prevăzută de prezenta lege.

(2) Drepturile de asigurări sociale cuvenite în sistemul de pensii pentru agricultori se pot transfera în țările în care asigurații își stabilesc domiciliul sau reședința, în condițiile reglementate prin acorduri și convenții internaționale la care România este parte.

(3) Prestațiile de asigurări sociale aferente drepturilor prevăzute la alin. (2) pot fi transferate în alte țări, în condițiile reglementate prin acorduri și convenții internaționale la care România este parte, în moneda țărilor respective sau într-o altă monedă asupra căreia s-a convenit.

Art.9. – (1) Evidența drepturilor și obligațiilor de asigurări sociale în sistemul de pensii pentru agricultori se realizează pe baza codului numeric personal.

(2) Verificările în evidența populației pentru datele de identificare a unor persoane, precum și furnizările de date din evidența populației către CNPAS și casele teritoriale de pensii sunt exceptate de la plată.

Art.10. – În înțelesul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) Unitatea de contribuție lunară este o constantă corespunzătoare unei contribuții lunare individuale, în cuantum fix, stabilită după cum urmează:

- UC 1 – corespunzătoare unei contribuții de 10 lei;
- UC 2 – corespunzătoare unei contribuții de 20 lei;
- UC 3 – corespunzătoare unei contribuții de 30 lei;
- UC 4 – corespunzătoare unei contribuții de 40 lei;
- UC 5 – corespunzătoare unei contribuții de 50 lei;

b) Unitatea de contribuție lunară mutuală este o constantă corespunzătoare contribuției lunare individuale prevăzute la lit.a) și a unei contribuții lunare suportate din bugetul de stat în numele asiguratului.

Sunt posibile 5 tipuri de unități de contribuții lunare mutuale, după cum urmează:

- Uc_{m1} – corespunzătoare unei contribuții mutuale de 30 lei;
- Uc_{m2} – corespunzătoare unei contribuții mutuale de 60 lei;
- Uc_{m3} – corespunzătoare unei contribuții mutuale de 90 lei;
- Uc_{m4} – corespunzătoare unei contribuții mutuale de 120 lei;
- Uc_{m5} – corespunzătoare unei contribuții mutuale de 150 lei ;

c) Unitatea de contribuție anuală este o constantă corespunzătoare unei contribuții mutuale pentru un an, respectiv pentru 12 luni, stabilită după cum urmează:

- $Uc_{a1} = 360$, corespunzătoare unei contribuții mutuale de 30 lei;
- $Uc_{a2} = 1,5UC_{a1} = 540$, corespunzătoare unei contribuții mutuale de 60 lei;
- $Uc_{a3} = 2UC_{a1} = 720$, corespunzătoare unei contribuții mutuale de 90 lei;
- $Uc_{a4} = 2,5UC_{a1} = 900$, corespunzătoare unei contribuții mutuale de 120 lei ;
- $Uc_{a5} = 3UC_{a1} = 1080$, corespunzătoare unei contribuții mutuale de 150 lei;

d) Unitățile de contribuție – Uc - reprezintă raportul dintre suma unităților de contribuție anuală realizată de asigurat în întreaga perioadă de contribuție și stagiul complet de cotizare necesar. respectiv **30 de ani**.

e) Numărul de unități de contribuție, realizat în întreaga perioadă de contribuție, calculat conform lit.d) reprezintă baza de calcul pentru stabilirea pensiei **din sistemul de pensii pentru agricultori**.

f) Valoarea unei unități de contribuție se stabilește anual prin Legea bugetului asigurărilor sociale de stat.

Capitolul II

Bugetul pensiilor pentru agricultori

Art.11. – (1) Bugetul pensiilor pentru agricultori cuprinde veniturile si cheltuielile sistemului de pensii pentru agricultori.

(2) Ministerul Muncii, Familiei si Egalității de Șanse fundamentează anual. pe baza propunerilor CNPAS, proiectul bugetului pensiilor pentru agricultori.

(3) Bugetul pensiilor pentru agricultori se aprobă prin legea bugetului asigurărilor sociale de stat.

(4) În cazul în care Legea bugetului asigurărilor sociale de stat nu a fost adoptată cu cel puțin 3 zile înainte de expirarea exercițiului bugetar, până la adoptarea noului buget se aplică în continuare prevederile bugetului pensiilor pentru agricultori pe anul precedent.

Art.12. – Veniturile bugetului pensiilor pentru agricultori provin din contribuții de asigurări sociale individuale ale asiguraților, contribuții ale statului achitate în numele asiguraților, din dobânzi, precum și din alte venituri, potrivit legii.

Art.13. - Cheltuielile bugetului pensiilor pentru agricultori acoperă contravaloarea prestațiilor de asigurări sociale pentru agricultori stabilite în conformitate cu prevederile prezentei legi, cheltuielile privind organizarea și funcționarea sistemului pensiilor pentru agricultori, finanțarea unor investiții proprii precum și alte cheltuieli prevăzute de lege.

Art. 14 - (1) Excedentele anuale ale bugetului pensiilor pentru agricultori pot fi utilizate în anul următor, potrivit destinațiilor aprobate prin lege, după restituirea transferurilor primite de la bugetul de stat.

(2) Eventualul deficit curent al bugetului pensiilor pentru agricultori se acoperă din disponibilitățile bugetului pensiilor pentru agricultori din anii precedenți.

Art. 15 - Disponibilitățile bănești ale bugetului pensiilor pentru agricultori sunt purtătoare de dobânzi, nivelul dobânzilor urmând a se stabili prin convenții încheiate de CNPAS cu trezoreria statului sau cu bănci.

Art. 16 – În mod excepțional, în situații motivate, pentru acoperirea deficitului bugetului pensiilor pentru agricultori, veniturile bugetului pensiilor pentru agricultori se completează cu sume care se alocă de la bugetul de stat.

Art. 17 - (1) În sistemul pensiilor pentru agricultori, pe teritoriul României, contribuțiile și prestațiile de asigurări sociale se plătesc în lei.

(2) Contribuțiile și prestațiile de asigurări sociale, stabilite în moneda altor țări, se plătesc pe teritoriul României în lei, la cursul de schimb valutar comunicat de Banca Natională a României din ziua plății.

Capitolul III

Contribuția de asigurări sociale în sistemul de pensii pentru agricultori.

Art.18. – (1) În sistemul de pensii pentru agricultori sunt contribuabili, după caz:
a) asigurații prevăzuți la art.5 alin.(1);
b) statul, pentru contribuția mutuală lunară.

Art.19. – (1) Statutul de asigurat al sistemului de pensii pentru agricultori se dobândește de la data de întâi ianuarie a anului următor celui în care s-a depus declarația de asigurare.

(2) Contribuția individuală lunară se datorează începând cu data de întâi ianuarie a anului următor celui în care s-a depus declarația de asigurare.

(3) Contribuția statului, în beneficiul asiguratului, se datorează de la data efectuării plății contribuției individuale lunare de către asigurat.

(4) Plata contribuției individuale lunare la sistemul de pensii pentru agricultori se efectuează lunar, până la sfârșitul lunii, pentru luna în curs.

(5) Plata contribuției individuale lunare se poate face prin casieria casei teritoriale de pensii, prin CEC sau prin mandat poștal.

Art.20. – (1) **Cuquantumul contribuției individuale lunare** plătite de asigurat este același pentru un an, conform declarației de asigurare.

(2) Asiguratul poate opta în declarația de asigurare pentru una dintre următoarele tipuri de contribuții **individuale lunare**:

- a) 10 lei;
- b) 20 lei;
- c) 30 lei;
- d) 40 lei;
- e) 50 lei;

(3) **Cuquantumul contribuției mutuale a statului**, achitată în numele asiguratului, reprezintă dublul contribuției individuale lunare achitate de asigurat.

Art. 21. – (1) **CNPAS, prin casele teritoriale de pensii**, înregistrează în conturile individuale ale asiguraților plățile reprezentând contribuțiile individuale lunare, achitate de către aceștia, concomitent cu contribuția statului achitată în beneficiul asiguratului.

(2) Evidențierea în conturile individuale a contribuțiilor prevăzute la alin. (1) se face sub forma unităților de contribuție anuală.

(3) Unitățile de contribuție anuală, corespunzătoare celor 5 tipuri de contribuții lunare individuale prevăzute la art. 20 alin.(2) lit.a) – e), sunt următoarele:

- a) 360;
- b) 540;
- c) 720;
- d) 900;
- e) 1.080.

Art. 22. - (1) **Neplata de către asigurat a contribuției individuale lunare** menționate în declarația de asigurare, la termenul prevăzut la art. 19, generează plata unor majorări calculate pentru fiecare zi de întârziere, până la data achitării sumei datorare, inclusiv.

(2) - **Neplata de către asigurat a contribuției individuale lunare** menționate în declarația de asigurare, precum și neplata contribuției la termenul prevăzut la art. 19, atrage neacordarea drepturilor de prestații de asigurări sociale, altele decât pensia de limită de vârstă, până la achitarea contribuțiilor datorate și a majorărilor de întârziere aferente.

Art. 23. – (1) În cazul în care, asiguratul optează pentru modificarea cuantumului contribuției individuale lunare pe care urmează să o achite în anul următor, acesta va depune la casa teritorială de pensii, până la data de 31 decembrie a anului în curs, pentru anul următor, comunicarea de modificare a declarației de asigurare socială.

(2) Asigurații care fac dovada că nu se mai regăsesc în situațiile pentru care asigurarea este obligatorie, potrivit art. 5 alin.(1), trebuie să depună la casele teritoriale de pensii, în termen de 30 de zile de la modificarea situației, formularul-tip de retragere a declarației de asigurare.

Art. 24 - (1) Prin excepție de la prevederile prezentei legi, persoanele care se regăsesc la art.5 alin.(1), care la data intrării în vigoare a legii depășesc vârsta de 63 de ani și nu beneficiază de pensie din sistemul public sau din alte sisteme neintegrate, dar care îndeplinesc celelalte condiții prevăzute la art. 4 și art.5 care nu au realizat stagiul minim de cotizare necesar deschiderii dreptului la pensie, pot dobândi calitatea de asigurat, prin plata pentru perioade retroactive a contribuției, până la completarea stagiului de cotizare minim necesar pentru obținerea pensiei pentru limită de vârstă conform prezentei legi.

(2) - De prevederile alin.(1) pot beneficia și persoanele care împlinesc vârsta legală de pensionare într-o perioadă mai mică de 15 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(3) - Persoanele prevăzute la alin.(1) și (2) pot plăti contribuțiile corespunzătoare stagiului minim de cotizare necesar obținerii unei pensii pentru limită de vârstă într-o perioadă de până la 2 ani, pe baza unei declarații de asigurare speciale și a unor declarații de asigurare anuale.

(4) – Stagiile de cotizare realizate conform alin.(3) pot fi valorificate pentru obținerea pensiei numai după achitarea contribuțiilor corespunzătoare stagiului minim de cotizare necesar obținerii pensiei pentru limită de vârstă.

(5) – În situația în care nu sunt respectate prevederile alin.(4) sumele achitate cu titlu de contribuție nu se restituie.

Art. 25 - (1) În sistemul de pensii pentru agricultori, stagiul de cotizare se constituie din însumarea perioadelor în care asiguratul a achitat integral contribuția individuală lunară înscrisă în declarația de asigurare inițială sau în comunicarea de modificare la aceasta sau, după caz, în declarația specială.

(2) Perioadele pentru care asiguratul nu a achitat contribuția individuală nu constituie stagiul de cotizare.

(3) În perioadele pentru care asiguratul nu achită contribuția individuală nu se datorează nici contribuția mutuală suportată din bugetul de stat.

Art. 26. – (1) În sistemul de pensii pentru agricultori se asimilează stagiului de cotizare perioadele necontributive, denumite în continuare perioade asimilate, în care asiguratul a urmat cursurile de zi ale învățământului universitar, organizat potrivit legii, pe durata normală a studiilor respective, cu condiția absolvirii acestora;

(2) Perioadele asimilate prevăzute la alin.(1) se valorifică numai pentru obținerea pensiei pentru limită de vârstă, de invaliditate și de urmaș.

(3) Perioadele asimilate se înregistrează ca unități de contribuție anuală corespunzătoare, potrivit prevederilor art.21 alin.(3) lit.a).

(4) Perioadele asimilate constituite din fracțiuni incomplete de an, se consideră unități de contribuție anuală dacă fracțiunile incomplete de an sunt de cel puțin 6 luni.

(5) În situația în care o persoană a realizat perioade de stagiul de cotizare, vechime în muncă sau vechime în serviciu în mai multe sisteme de asigurări sociale, pe baza cărora se poate deschide dreptul la pensie în cadrul acestora, perioadele asimilate prevăzute la alin.(1) se valorifică, opțional, în unul dintre sisteme.

Capitolul IV

Pensii de agricultor

Secțiunea 1

Pensia pentru limită de vârstă

Art.27 – (1) Pensia de agricultor pentru limită de vârstă se acordă asiguraților care îndeplinesc cumulativ, la data pensionării, condițiile privind vârsta standard de pensionare și stagiul minim de cotizare în sistemul pensiilor de agricultor.

(2) **Vârsta standard de pensionare este de 63 de ani atât pentru femei cât și pentru bărbați.**

(3) Stagiul minim de cotizare, atât pentru femei, cât și pentru bărbați, este de 15 ani.

(4) **Stagiul complet de cotizare este de 30 de ani atât pentru femei cât și pentru bărbați.**

Art.28 - (1) Persoanele asigurate care au realizat un stagiul de cotizare în condiții de handicap preexistent calității de asigurat, în funcție de gradul handicapului, beneficiază de reducerea stagiilor de cotizare și a vârstelor standard de pensionare, după cum urmează:

a) reducerea cu 15 ani a vârstei standard de pensionare, dacă au realizat cel puțin 10 ani de cotizare, pentru cei cu handicap grav;

b) reducerea cu 10 ani a vârstei standard de pensionare dacă au realizat cel puțin 10 ani de cotizare, pentru cei cu handicap accentuat.

(2) Asigurații nevăzători beneficiază de pensie pentru limită de vârstă, indiferent de vârstă, dacă au realizat, ca nevăzător, cel puțin 10 ani de cotizare.

Art. 29 – Beneficiază de reducerea vârstei standard de pensionare cu 6 luni pentru fiecare an de privare de libertate, de deportare în străinătate după data de 23 august 1944 și/sau de prizonierat, asigurații cu stagiul complet de cotizare cărora li s-au stabilit drepturi privind vechimea în muncă în condițiile prevăzute la art.1 alin.(1) lit.a), b) și c) și alin.(2) din Decretul-Lege nr.118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de

dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri.

Secțiunea a 2-a

Pensia anticipată

Art. 30 – (1) Asigurații care au depășit stagiul complet de cotizare cu cel puțin 10 ani. pot solicita pensia anticipată cu cel mult 5 ani înaintea vârstelor standard de pensionare.

(2) La stabilirea stagiului de cotizare nu se iau în considerare pentru calculul unităților de contribuție:

a) perioadele asimilate conform art. 26

b) perioadele în care asiguratul a beneficiat de pensie de invaliditate.

(3) Quantumul pensiei anticipate se stabilește în aceleași condiții cu cel al pensiei pentru limită de vârstă.

(4) La împlinirea vârstei standard de pensionare, pensia anticipată de agricultor devine pensie de agricultor pentru limită de vârstă și se recalculează prin adăugarea perioadelor asimilate și a eventualelor stagii de cotizare realizate în perioada de anticipare.

Secțiunea a 3-a

Pensia de invaliditate

Art. 31 – (1) Au dreptul la pensie de invaliditate asigurații care și-au pierdut total capacitatea de muncă, din cauza unor boli sau a unor accidente care au sau nu legătură cu munca și care au realizat stagiul de cotizare necesar, în raport cu vârsta la data ivirii invalidității.

(2) Asigurații sistemului de pensii pentru agricultori pot fi încadrați în gradul I sau II de invaliditate pe baza criteriilor și normelor în temeiul cărora se face încadrarea în grade de invaliditate în sistemul public de pensii.

Art. 32 – (1) Încadrarea sau neîncadrarea într-un grad de invaliditate se face prin decizie emisă de medicul specialist în expertiză medicală și recuperarea capacității de muncă, denumit în continuare medic expert al asigurărilor sociale.

(2) Împotriva deciziei prevăzute la alin.(1) se poate face contestație la casa teritorială de pensii, în termen de 30 de zile de la comunicare.

(3) La soluționarea contestației, casa teritorială de pensii poate consulta Institutul Național de Expertiză Medicală și Recuperarea Capacității de Muncă.

(4) Termenul de rezolvare a contestației este de 45 de zile de la data înregistrării acesteia.

(5) Decizia casei teritoriale de pensii dată în soluționarea contestației prevăzută la alin.(2) poate fi contestată la instanța judecătorească competentă, în termen de 30 de zile de la comunicarea acesteia.

(6) Decizia de încadrare sau de neîncadrare într-un grad de invaliditate, necontestată în termen, este definitivă.

Art. 33. – (1) Asigurații care și-au pierdut capacitatea de muncă, conform art.31 beneficiază de pensie de invaliditate dacă îndeplinesc **condițiile de stagiu de cotizare necesar în raport cu vârsta conform Tabelului nr.1.**

Tabel nr.1

Vârsta asiguratului la data ivirii invalidității	Stagiul de cotizare necesar (ani)
Sub 25 ani	3
25 – 31 ani	6
31 – 37 ani	9
37 – 43 ani	12
43 – 49 ani	15
49 – 55 ani	18
Peste 55 ani	21

(2) Au dreptul la pensie de invaliditate și persoanele care, la data ivirii invalidității, nu mai au calitatea de asigurați, dar îndeplinesc condițiile prevăzute la alin.(1).

Art. 34 – (1) În cazul în care invaliditatea s-a ivit în timpul și din cauza îndeplinirii obligațiilor militare, asiguratul poate beneficia de pensie de invaliditate, indiferent de stagiul de cotizare.

(2) Prevederile alin.(1) se aplică și în situația în care invaliditatea a survenit ca urmare a unui accident în legătură cu munca, a neoplaziilor, precum și a SIDA.

Art. 35 – (1) La stabilirea pensiei de invaliditate, asiguraților li se acordă un stagiu potențial, determinat ca diferență între stagiul complet de cotizare și stagiul de cotizare realizat efectiv până în momentul încadrării într-un grad de invaliditate.

(2) Stagiul potențial rezultat conform alin.(1) nu poate fi mai mare decât stagiul de cotizare pe care asiguratul l-ar fi putut realiza de la data apariției invalidității până la împlinirea vârstei standard de pensionare prevăzută la art.27 alin. (2).

Art. 36 – (1) Pensionarii de invaliditate sunt supuși revizuirii medicale în funcție de afecțiune, la intervale de 6 sau 12 luni, până la împlinirea vârstelor standard de pensionare, la termenele stabilite de casele teritoriale de pensii.

(2) După fiecare revizuire, medicul expert al asigurărilor sociale din cadrul casci teritoriale de pensii emite o nouă decizie prin care se stabilește, după caz:

- a) menținerea în același grad de invaliditate;
- b) încadrarea în alt grad de invaliditate;
- c) încetarea calității de pensionar de invaliditate ca urmare a redobândirii capacității de muncă.

(3) Dreptul la pensie de invaliditate se modifică sau încetează începând cu luna următoare celei în care s-a emis decizia de revizuire medicală.

(4) Neprezentarea la revizuirea medicală, din motive imputabile pensionarului, atrage după sine suspendarea plății pensiei începând cu luna următoare celei în care era prevăzută revizuirea medicală.

(5) Revizuirea medicală se poate efectua și la cererea pensionarului, înainte de data stabilită de casa teritorială de pensii, dacă starea sănătății lor s-a ameliorat sau s-a deteriorat.

(6) Decizia emisă după revizuirea medicală se supune aceleiași proceduri de contestare și soluționare conform art. 32 alin.(2) – (6).

(7) Nu sunt supuși revizuirii medicale periodice pensionarii de invaliditate care:

- a) prezintă invalidități care afectează ireversibil capacitatea de muncă;
- b) au împlinit vârstele prevăzute de prezenta lege pentru obținerea pensiei pentru limită de vârstă;
- c) au vârsta mai mică cu până la 5 ani față de vârsta standard de pensionare și au realizat stagiile complete de cotizare, conform prezentei legi.

Art. 37 – (1) Pensionarii de invaliditate, cu excepția celor prevăzuți la art. 36 alin.(7), sunt obligați să urmeze programele recuperatorii întocmite de medicul expert al asigurărilor sociale care a emis decizia de încadrare în grad de invaliditate, în vederea reintegrării sociale.

(2) Neîndeplinirea obligației prevăzute la alin.(1) din motive imputabile pensionarului, atrage suspendarea plății pensiei începând cu luna următoare constatării.

(3) Suspendarea plății pensiei încetează cu luna următoare reluării sau, după caz, începerii programelor recuperatorii.

Art. 38 – La împlinirea vârstei standard de pensionare prevăzută de prezenta lege pentru obținerea pensiei pentru limită de vârstă, beneficiarul pensiei de invaliditate este trecut, din oficiu, în categoria pensionarilor pentru limită de vârstă, beneficiind, în continuare, de cuantumul mai avantajos.

Secțiunea a 4-a

Pensia de urmaș

Art. 39 – Au dreptul la pensie de urmaș copiii și soțul supraviețuitor, dacă persoana decedată era pensionar sau îndeplinea condițiile pentru obținerea unei pensii de agricultor.

Art. 40 – Copiii au dreptul la pensie de urmaş dacă:

- a) au până la vârsta de 16 ani;
- b) au peste 16 ani și își continuă studiile într-o formă de învățământ organizată potrivit legilor în vigoare, până la terminarea acestora, fără a depăși vârsta de 26 de ani;
- c) sunt invalizi, pe toată durata invalidității de orice grad, dacă aceasta a intervenit în perioada în care se aflau în una din situațiile prevăzute la lit.a) sau b).

Art. 41 – (1) **Soțul supraviețuitor are dreptul la pensie de urmaş pe tot timpul vieții la împlinirea vârstei standard de pensionare, dacă durata căsătoriei a fost de cel puțin 15 ani.**

(2) În cazul în care durata căsătoriei este mai mică de 15 ani, dar de cel puțin 10 ani, cuantumul pensiei de urmaş cuvenită soțului supraviețuitor se diminuează cu 0,5% pentru fiecare lună, respectiv cu 6,0% pentru fiecare an de căsătorie în minus.

Art. 42 – Soțul supraviețuitor are dreptul la pensie de urmaş, indiferent de vârstă, pe perioada în care este invalid de gradul I sau II, dacă durata căsătoriei a fost de cel puțin un an.

Art. 43. – Soțul supraviețuitor, care nu îndeplinește condițiile de la **art.41** și **art.42**, beneficiază de pensie de urmaş pe o perioadă de 6 luni de la data decesului, dacă în această perioadă nu realizează venituri lunare mai mari decât 1/2 din salariul minim brut pe țară garantat în plată.

Art. 44 – Soțul supraviețuitor care are în îngrijire, la data decesului susținătorului, unul sau mai mulți copii în vârstă de până la 7 ani, beneficiază de pensie de urmaş până la împlinirea de către ultimul copil a vârstei de 7 ani, în perioadele în care nu realizează venituri lunare dintr-o activitate pentru care asigurarea de pensie este obligatorie.

Art. 45 – (1) Pensia de urmaş se calculează, după caz, din:

a) pensia de agricultor pentru limită de vârstă, aflată în plată sau la care ar fi avut dreptul, în condițiile legii, susținătorul decedat.

b) pensia de invaliditate gradul I, în cazul în care decesul susținătorului a intervenit înaintea îndeplinirii condițiilor pentru obținerea pensiei de agricultor pentru limită de vârstă și era în plată cu pensie de invaliditate gradul II, pensie anticipată sau ar fi avut dreptul, în condițiile legii, la una dintre aceste categorii de pensii de agricultor.

(2) Cuantumul pensiei de urmaş se stabilește în condițiile **art. 50**, prin aplicarea unui procent asupra unităților de contribuție realizate de susținător, aferente pensiei prevăzută la alin.(1), în funcție de numărul urmașilor îndreptățiți, astfel:

- a) pentru un singur urmaş – 50%;
- b) pentru 2 urmași – 75%;

c) pentru 3 sau mai mulți urmași – 100%.

Art. 46 – Quantumul pensiei de urmaș, în cazul orfanilor de ambii părinți, reprezintă însumarea drepturilor de urmaș, calculate după fiecare părinte.

Art. 47 – În cazul modificării numărului de urmași, pensia se recalculează în conformitate cu dispozițiile art.45 alin.(2).

Art. 48 – (1) Soțul supraviețuitor care are dreptul la o pensie proprie din sistemul de pensii pentru agricultori, din sistemul public de pensii sau din alte sisteme de pensii neintegrate și îndeplinește condițiile prevăzute de prezenta lege pentru obținerea pensiei de urmaș după soțul decedat, poate opta pentru cea mai avantajoasă pensie.

(2) Quantumul pensiei pentru care s-a formulat opțiunea se acordă începând cu luna următoare celei în care a fost înregistrată cererea.

Art. 49 – Beneficiarii pensiei de urmaș prevăzuți la art.40, lit.c) și art.42 sunt supuși revizuirii medicale și au obligația de a urma programele recuperatorii conform reglementărilor prevăzute pentru pensia de invaliditate.

Secțiunea a 5-a

Calculul pensiei de agricultor

Art. 50 – Quantumul pensiei se determină prin înmulțirea unităților de contribuție realizate de asigurat în perioada de cotizare, cu valoarea unei unități de contribuție.

Art. 51 – (1) Unitățile de contribuție realizate de asigurat în perioada de cotizare reprezintă suma unităților de contribuții anuale realizate în toată perioada de contribuție raportată la stagiul complet de cotizare prevăzut la art. 27 alin.(4).

(2) La calculul unităților de contribuție realizate se utilizează 3 zecimale.

(3) Numărul unităților de contribuție realizate, pentru stagii complete de cotizare, nu poate fi mai mic de 360 sau mai mare de 1080.

(4) Stagiile de cotizare mai mari decât cele prevăzute la art.27 alin.(4) determină un număr mai mare de unități de contribuție, dacă reprezintă ani întregi de cotizare peste stagiul complet necesar.

Art. 52 – (1) Pentru perioadele asimilate, prevăzute la art.26 alin.(1) la determinarea unităților de contribuție realizate se utilizează unitatea de contribuție anuală egală cu 360.

(2) Pentru stagiul potențial acordat asiguraților în drept să obțină o pensie de invaliditate din sistemul de pensii pentru agricultori unitatea de contribuție anuală a asiguratului este de:

a) 270 pentru gradul I de invaliditate;

b) 240 pentru gradul II de invaliditate.

(3) Asigurații care, după înscrierea la pensie pentru limită de vârstă, reglementate de prezenta lege, contribuie suplimentar cu un număr întreg de ani la sistemul de pensii pentru agricultori, regăsindu-se în situațiile prevăzute la art.5 alin (1), beneficiază de recalcularea pensiei de agricultor după realizarea fiecărei unități de contribuție anuală, conform prevederilor art.21 alin.(3).

Art.53 – CNPAS comunică anual asiguratului, prin casele teritoriale de pensii, unitățile de contribuție anuală, numărul de ani de cotizare precum și sumele în lei, înregistrate în contul asiguratului, drept contribuții individuale și mutuale depuse de către stat în numele asiguratului. Datele se completează anual în carnetul asiguratului, la data depunerii declarației de asigurare anuală.

Art. 54 – (1) Valoarea unei unități de contribuție se stabilește anual prin Legea bugetului asigurărilor sociale de stat.

(2) Valoarea unei unități de contribuție se calculează prin aplicarea unui procent asupra 1/5 din salariul mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat și aprobat prin legea bugetului asigurărilor sociale de stat, pentru perioada de referință.

(3) Procentul folosit la stabilirea valorii unei unități de contribuție, conform prevederilor alin. (2), nu poate fi mai mic de 0,1% sau mai mare de 0,5%.

(4) În raport cu evoluția indicatorilor macroeconomici și cu resursele financiare valoarea unei unități de contribuție se poate actualiza, **prin lege**, în cursul execuției bugetare.

Secțiunea a 6-a

Stabilirea și plata pensiilor

Art. 55 – (1) Pensia de agricultor se acordă la cererea persoanei îndreptățite, a mandatarului desemnat de aceasta cu procură specială, a tutorelui sau a curatorului acesteia.

(2) Cererea de pensionare, împreună cu actele care dovedesc îndeplinirea condițiilor prevăzute de prezenta lege, inclusiv carnetul de asigurat, se depun la casa teritorială de pensii în raza căreia se află domiciliul asiguratului sau după, caz, al mandatarului, tutorelui sau curatorului acestuia.

Art. 56 – (1) Drepturile de pensie de agricultor pentru limită de vârstă se acordă și se plătesc de la data îndeplinirii condițiilor de pensionare, dacă cererea a fost depusă în termen de 30 de zile de la această dată.

(2) Drepturile de pensie anticipată ale agricultorilor se acordă și se plătesc de la data îndeplinirii condițiilor, dar nu înaintea încetării calității de asigurat, dacă cererea a fost depusă în termen de 30 de zile de la data îndeplinirii condițiilor.

(3) În cazul persoanelor care îndeplinesc condițiile de pensionare și a căror cerere a fost depusă după termenul prevăzut la alin.(1) și alin.(2), drepturile de pensie de agricultor se acordă și se plătesc de la data depunerii cererii împreună cu actele doveditoare.

Art. 57 -- (1) Persoanele care au împlinit vârsta standard de pensionare nu mai pot solicita înscrierea la pensia de invaliditate de agricultor.

(2) Dreptul la pensie de invaliditate se acordă de la data emiterii deciziei medicale de încadrare în grad de invaliditate dacă cererea a fost depusă în termen de 60 de zile de la această dată.

(3) În cazul persoanelor care îndeplinesc condițiile de pensionare și a căror cerere a fost depusă după termenul prevăzut la alin.(2) drepturile de pensie de invaliditate se acordă și se plătesc de la data depunerii cererii împreună cu toate actele doveditoare.

Art. 58 -- (1) În cazul persoanelor ce îndeplinesc la data decesului susținătorului asigurat condițiile prevăzute de prezenta lege, drepturile la pensie de urmaș de agricultor se acordă la cerere astfel:

a) începând cu luna următoare decesului, în cazul în care susținătorul decedat era pensionar agricultor, dacă cererea a fost depusă în termen de 90 de zile de la data decesului;

b) de la data decesului susținătorului, în cazul în care acesta nu era pensionar la data decesului, dacă cererea a fost depusă în termen de 90 de zile de la data decesului;

c) de la data depunerii cererii, în situațiile în care s-au depășit termenele prevăzute la lit.a) și b).

(2) În cazul în care urmașul îndeplinește condițiile prevăzute de prezenta lege ulterior datei decesului susținătorului asigurat, drepturile de pensie de urmaș se acordă de la data îndeplinirii condițiilor, dacă cererea a fost depusă în termen de 90 de zile de la data îndeplinirii condițiilor.

(3) În situația în care s-a depășit termenul prevăzut la alin.(2), drepturile de pensie de urmaș se acordă de la data depunerii cererii.

Art. 59 -- (1) Admiterea sau respingerea cererii de pensionare se face prin decizie emisă de casa teritorială de pensii în termen de 45 de zile de la data depunerii cererii.

(2) Decizia casei teritoriale de pensii va cuprinde temeiurile de fapt și de drept pe baza cărora se admite sau se respinge cererea de pensionare.

(3) Decizia casei teritoriale de pensii se comunică în scris persoanei care a solicitat pensionarea, în termen de 5 zile de la data emiterii.

Art. 60 -- Decizia emisă în condițiile art.59 alin.(1) poate fi contestată la instanța judecătorească competentă, în a cărei rază teritorială se află domiciliul asiguratului, în termen de 45 de zile de la comunicare.

Art. 61 – Decizia casei teritoriale de pensii necontestată în termen este definitivă.

Art. 62 – În situația în care se constată erori în stabilirea și/sau în plata drepturilor de pensie, casele teritoriale de pensii vor opera corecturile și modificările legale, atrăgând, după caz, răspunderea celor vinovați.

Art. 63 – (1) Plata pensiei de agricultor se face lunar.

(2) Pensia de agricultor se plătește personal titularului, mandatarului desemnat de acesta prin procură specială sau reprezentantului legal al acestuia.

(3) Modalitățile de plată a pensiilor de agricultor se stabilesc prin regulament al CNPAS.

Art. 64 – (1) Plata pensiei de agricultor încetează începând cu luna următoare celei în care:

- a) beneficiarul a decedat;
- b) beneficiarul nu mai îndeplinește condițiile legale în temeiul cărora i-a fost acordată pensia;
- c) urmașul a fost condamnat printr-o hotărâre rămasă definitivă pentru infracțiunea de omor sau tentativă de omor comisă asupra susținătorului.

(2) Instanțele judecătorești au obligația ca, în termen de 10 zile de la data rămânerei definitive a hotărârii pronunțate în cazurile prevăzute la alin.(1) lit.c), să comunice această situație, în scris, CNPAS.

Art. 65 – Plata pensiei se suspendă începând cu luna următoare celei în care:

a) pensionarul își stabilește domiciliul pe teritoriul altui stat cu care România a încheiat convenție de asigurări sociale, dacă în cadrul acesteia se prevede că pensia se plătește de către celălalt stat;

b) beneficiarul unei pensii anticipate realizează venituri dintr-o activitate pentru care asigurarea este obligatorie conform art. 5 alin.(1) pct.I și II din Legea nr.19/2000, cu modificările și completările ulterioare;

c) beneficiarul unei pensii de invaliditate nu se prezintă la revizuirea medicală periodică;

d) beneficiarul unei pensii de urmaș realizează venituri lunare mai mari decât ½ din salariu minim brut pe țară garantat în plată;

e) copilul urmaș nu mai îndeplinește condițiile prevăzute la art.40 lit.b) și c);

f) soțul supraviețuitor, beneficiar al unei pensii de urmaș, se recăsătorește.

g) soțul supraviețuitor beneficiar al unei pensii proprii de agricultor optează la pensie de urmaș agricultor sau pensie de urmaș din alt sistem de asigurări sociale;

h) pensionarul depune cerere de suspendare a plății pensiei.

Art. 66 – (1) Reluarea în plată a pensiilor suspendate se face la cerere, începând cu luna următoare celei în care a încetat cauza suspendării, dacă cererea a fost depusă în termen de 30 de zile de la data încetării cauzei suspendării.

(2) În situația în care cererea de reluare în plată a fost depusă după expirarea termenului de 30 de zile, plata se face începând cu luna următoare celei în care a fost depusă cererea.

(3) Reluarea în plată a pensiei de urmaș suspendată ca urmare a neîndeplinirii condițiilor prevăzute la art.40 lit.b) și c) se face de la data începerii anului școlar sau de la data emiterii deciziei medicale de încadrare într-un grad de invaliditate.

Art. 67 – (1) Pot cumula pensia de agricultor cu veniturile realizate din desfășurarea oricărei activități, indiferent de nivelul acestora :

a) copiii urmași, orfani de ambii părinți, pe perioada școlarizării, până la împlinirea vârstelor prevăzute la art.40 lit.a) și b);

b) nevăzătorii;

c) pensionarii pentru limită de vârstă.

(2) Beneficiarii pensiei de urmaș pot cumula pensia cu veniturile realizate dacă acestea nu depășesc lunar $\frac{1}{2}$ din salariul minim brut pe țară garantat în plată.

Art. 68 – (1) Sumele rămase neîncasate de către pensionarul agricultor decedat, reprezentând pensia pe luna în care a avut loc decesul și, după caz, drepturile de pensie cuvenite și neachitate până la deces, se plătesc soțului supraviețuitor, copiilor, părinților, sau, în lipsa acestora, celorlalți moștenitori, în condițiile dreptului comun.

(2) Sumele prevăzute la alin.(1) pot fi solicitate în cadrul termenului general de prescripție

Capitolul V

Alte drepturi de asigurări sociale

Art. 69– (1) Asigurații sistemului de pensii al agricultorilor au dreptul, în afară de pensie, la:

a) tratament balnear, în scopul prevenirii îmbolnăvirilor și recuperării capacității de muncă;

b) ajutor de deces.

Art.70-(1) În scopul prevenirii îmbolnăvirilor și recuperării capacității de muncă, asigurații și pensionarii sistemului de pensii al agricultorilor, au dreptul la tratament balnear o dată pe an, în limitele fondurilor alocate pentru tratament balnear prin legea bugetului asigurărilor sociale de stat, cu suportarea de către beneficiar a unei părți din costul biletului de tratament.

(2) Criteriile pe baza cărora se acordă biletele pentru tratament balnear, precum și nivelul cotei de participare individuală a asiguraților sau, după caz a pensionarilor, se aprobă anual de către CNPAS.

(3) Plata serviciilor aferente biletelor de tratament balnear se realizează de CNPAS.

(4) Tratamentul balnear va fi asigurat în unitățile de tratament din proprietatea CNPAS și, în completare, prin contracte încheiate, potrivit legii, cu unități de profil.

Art.71 – (1) În cazul decesului asiguratului sau pensionarului agricultor, beneficiază de ajutor de deces o singură persoană, care poate fi, după caz, soțul supraviețuitor, copilul, părintele, tutorele, curatorul sau moștenitorul în condițiile dreptului comun, sau, în lipsa acesteia, persoana care dovedește că a suportat cheltuielile ocazionate de deces.

(2) Cuantumul ajutorului de deces se stabilește anual prin Legea bugetului asigurărilor sociale de stat și nu poate fi mai mic decât valoarea salariului mediu brut pe economic folosit la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat.

(3) Asiguratul sau pensionarul agricultor beneficiază de ajutor de deces în cazul decesului unui membru de familie aflat în întreținerea sa și care nu are un drept propriu de asigurări sociale.

(4) Se consideră membru de familie, în sensul prezentei legi:

a) soțul;

b) copiii proprii, copiii adoptați, copiii aflați în plasament familial sau încredințați spre creștere familiei, în vârstă de până la 18 ani sau, dacă își continuă studiile, până la terminarea acestora, fără a depăși vârsta de 26 de ani;

c) părinții și bunicii oricăruia dintre soți.

(5) Ajutorul de deces cuvenit pentru un membru de familie reprezintă jumătate din cuantumul prevăzut la alin.(2).

(6) Ajutorul de deces se achită în termen de 24 de ore de la solicitare, de către casa teritorială de pensii, în cazul asiguratului, pensionarului agricultor, respectiv al unui membru de familie al acestuia.

(7)- Dreptul asiguraților la ajutorul de deces nu este condiționat de îndeplinirea unui stagiu de cotizare.

Art. 72 – (1) Ajutorul de deces se suportă din bugetul pensiilor pentru agricultori și se acordă, la cerere, pe baza certificatului de deces, la nivelul cuvenit la data decesului.

Art.73 – Ajutorul de deces poate fi solicitat, pe baza actelor justificative, în termenul de prescripție de 3 ani, calculat de la data la care a survenit decesul.

Capitolul VI

Departamentul de pensii pentru agricultori

Art. 74 – Începând cu data de 1 iulie 2009 CNPAS va lua măsurile necesare în vederea înființării și funcționării Departamentului de pensii pentru agricultori și a structurilor teritoriale.

Art. 75 – (1) Departamentul prevăzut la art.74 se înființează la nivel de Direcție generală și va fi condus de un director general cu rang de înalt funcționar public, numit în condițiile legii de către președintele CNPAS.

(2) Ocuparea funcției de director general se face în condițiile legii.

Art. 76 – CNPAS elaborează structura și regulamentul de **organizare și** funcționare al Departamentului de pensii pentru agricultori, precum și al **structurilor sale teritoriale**, care se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

Art. 77 – Cheltuielile privind organizarea și funcționarea sistemului de pensii pentru agricultori se suportă din bugetul pensiilor pentru agricultori în limita unui procent de 3% aplicat asupra cheltuielilor anuale totale.

Art. 78 – Salarizarea personalului departamentului și al **structurilor teritoriale** sunt aceleași cu cele aplicate în cazul CNPAS.

Art. 79 – În aplicarea prevederilor prezentei legi, Departamentul de pensii pentru agricultori din cadrul CNPAS, îndeplinește următoarele atribuții:

a) îndrumă și controlează modul de aplicare a dispozițiilor legale de către casele teritoriale de pensii, precum și de către persoanele fizice cărora le revin drepturi și obligații care decurg din prezenta lege;

b) fundamentează și elaborează proiectul bugetului de venituri și cheltuieli pentru sistemul pensiilor pentru agricultori.

c) prezintă CNPAS, rapoarte cu privire la modul de administrare a bugetului pensiilor de agricultor;

d) publică anual raportul său de activitate;

e) ia măsuri, în condițiile legii, pentru dezvoltarea și administrarea eficientă a patrimoniului sistemului public de pensii, precum și pentru asigurarea integrității acestuia;

f) ia măsuri, în condițiile legii, pentru protecția fondurilor pentru pensii de agricultor;

g) asigură evidența la nivel național a tuturor contribuabililor la sistemul pensiilor de agricultor;

h) asigură evidența la nivel național a drepturilor și obligațiilor de asigurări sociale pentru agricultori pe baza codului numeric personal;

i) certifică anual stagiul de cotizare și unitățile de contribuție anuală realizate la zi;

j) asigură reprezentarea în fața instanțelor judecătorești în litigii în care este implicată ca urmare a aplicării dispozițiilor prezentei legi;

k) îndeplinește orice alte atribuții stabilite prin dispoziții legale.

(2) În vederea realizării activității de asigurări sociale și plată a pensiilor pentru agricultori, Departamentul de pensii pentru agricultori din cadrul CNPAS are următoarele atribuții:

a) coordonează și controlează activitatea în acest domeniu a caselor de pensii județene și a Casei de pensii a municipiului București, denumite în continuare case teritoriale de pensii;

b) controlează modul de stabilire și plată a pensiilor pentru agricultori;

c) urmărește execuția veniturilor și cheltuielilor bugetului pensiilor pentru agricultori și prezintă Ministerului muncii, familiei și egalității de șanse rapoarte trimestriale și anuale privind execuția bugetară.

Art. 80 – Realizarea atribuțiilor ce revin Departamentului de pensii pentru agricultori potrivit legii, este supusă controlului **Ministerului Muncii, Familiei și Egalității de Șanse**.

Art. 81 – Modul de gestionare a fondurilor bugetare este supus controlului Curții de Conturi.

Capitolul VII

Secțiunea 1

Răspunderea juridică

Art. 82 – Încălcarea prevederilor prezentei legi atrage răspunderea materială, civilă, contravențională sau penală, după caz.

Art. 83 – Fapta persoanei care dispune utilizarea în alte scopuri și nevirarea la bugetul pensiilor pentru agricultori a **contribuțiilor lunare individuale de asigurări sociale achitate de către asigurați sau a contribuției mutuale a statului achitată în numele asiguraților constituite infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 2 ani.**

Art. 84 – Completarea formularelor - tip sau a altor documente care conțin informații privind **contribuțiile lunare individuale, achitate de către asigurați, contribuțiile mutuale ale statului achitate în numele asiguraților, a unităților de contribuție cu date false, având ca efect denaturarea evidențelor privind asigurații, stagiul de cotizare, contribuția sau unitatea de contribuție, ori efectuarea de cheltuieli nejustificate din bugetul pensiilor pentru agricultori, de către funcționarul sau angajatul casei teritoriale de pensii, de către asigurat ori de către altă persoană, constituie infracțiune de fals intelectual și se pedepsește potrivit prevederilor Codului penal.**

Secțiunea a 2-a

Contravenții

Art. 85 – Constituie contravenție următoarele fapte, dacă nu sunt săvârșite în astfel de condiții încât, potrivit legii penale, să constituie infracțiuni:

- a) nedepunerea în termen a declarației de asigurare prevăzută la art. 6;
- b) **nedepunerea în termen a comunicării de modificare a declarației de asigurare socială sau a formularului – tip de retragere a declarației de asigurare socială prevăzute la art. 23 alin. (1) sau alin. (2).**
- c) nerespectarea **cuantumului contribuției individuale lunare stabilite prin declarația de asigurare socială conform art.20 alin. (2) .**
- d) nerespectarea prevederilor privind obligația anunțării modificărilor survenite pentru acordarea pensiei.

Art. 86 – (1) Contravențiile prevăzute la art.85 se sancționează cu o amendă de la 60 la 120 lei.

(2) Nivelul amenzilor prevăzute la alin.(1) **poate fi actualizat prin hotărâre a Guvernului.**

(3) **Constatarea contravențiilor prevăzute la art. 85 și aplicarea amenzilor corespunzătoare se fac de către personalul împuternicit al CNPAS și al caselor teritoriale de pensii desemnat prin decizie a președintelui CNPAS.**

(4) Amenzile contravenționale, aplicate conform prezentei legi, constituie venituri la buget, potrivit legii.

(5) Dispozițiile prezentei legi referitoare la stabilirea și sancționarea contravențiilor. se completează cu prevederile Ordonanței Guvernului nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare.

Capitolul VIII

Jurisdicția asigurărilor sociale în sistemul de pensii pentru agricultori

Art. 87 – Jurisdicția asigurărilor sociale se realizează prin tribunale și curți de apel. potrivit legii în conformitate cu prevederile Legii nr.304/2004 privind organizarea judiciară. cu modificările și completările ulterioare.

Art. 88 – Tribunalele soluționează litigii privind:

- a) modul de declarare, calcul și de plată a contribuției individuale lunare de asigurări sociale;
- b) modul de înregistrare, în conturile individuale ale asiguraților a sumelor reprezentând contribuțiile individuale lunare achitate de către asigurați și a celor reprezentând contribuției statului achitată în beneficiul asiguraților;
- c) modul de evidență a unităților de contribuție;

- d) **modul de evidență și certificarea stagiului de cotizare realizat în sistemul de pensii pentru agricultori;**
- e) deciziile de pensionare;
- f) refuzul nejustificat de rezolvare a unei cereri privind drepturile de asigurări sociale;
- g) modul de stabilire și de plată a pensiilor, a indemnizațiilor și a altor drepturi de asigurări sociale;
- h) plângerile împotriva proceselor verbale de contravenție, încheiate conform prezentei legi;
- i) alte drepturi și obligații de asigurări sociale născute în temeiul prezentei legi.

Art. 89 – Cererile îndreptate împotriva CNPAS sau împotriva caselor teritoriale de pensii se adresează instanței în a cărei rază teritorială își are domiciliul sau sediul reclamantul. Celelalte cereri se adresează instanței în a cărei rază teritorială își are domiciliul sau sediul pârâtul.

Art. 90 – (1) Împotriva hotărârilor tribunalelor se poate face recurs la curtea de apel competentă.

(2) Hotărârile curților de apel, precum și hotărârile tribunalelor, neatacate cu recurs în termen, sunt definitive și irevocabile.

Art. 91 – Prevederile prezentei legi, referitoare la jurisdicția asigurărilor sociale, se completează cu dispozițiile Codului de procedură civilă și ale Legii nr.304/2004 privind organizarea judiciară, **cu modificările și completările ulterioare**.

Art. 92 – Cererile în fața oricăror organe sau instanțe, precum și toate actele procedurale în legătură cu litigiile, având ca obiect drepturi sau obligații de asigurări sociale, sunt scutite de orice fel de taxă de timbru.

Capitolul IX

Dispoziții tranzitorii

Art. 93 – (1) Între sistemul de pensii pentru agricultori și celelalte sisteme proprii de asigurări sociale, se recunosc reciproc stagiile de cotizare în vederea deschiderii drepturilor de pensie pentru limită de vârstă, de invaliditate și de urmaș.

(2) În situația prevăzută la alin.(1) pensiile în sistemul de pensii pentru agricultori se stabilesc numai pentru stagiul de cotizare realizat în cadrul acestuia.

(3) Drepturile de pensie aflate în plată la data intrării în vigoare a prezentei legi stabilite pentru stagiile de cotizare realizate în agricultură, se plătesc în continuare prin sistemul public de pensii, conform reglementărilor proprii ale acestuia.

Art. 94 – Stagiile de cotizare realizate în agricultura până la data intrării în vigoare a prezentei legi, vor fi valorificate la stabilirea pensiei în sistemul public de pensii conform prevederilor Legii nr.19/2000.

Art. 95 – Modelul declarației de asigurare și a altor documente prevăzute de prezenta lege se stabilesc prin decizia președintelui CNPAS care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Capitolul X

Dispoziții finale

Art. 96 – (1) Sumele încasate necuvenit cu titlul de prestație de asigurări sociale pentru agricultori se recuperează de la beneficiari în termenul de prescripție de 3 ani.

(2) Sumele plătite necuvenit prin intermediul caselor teritoriale de pensii se recuperează de la beneficiari în baza deciziei casei respective, care constituie titlul executoriu.

Art. 97 – (1) Sumele încasate necuvenit, cu titlul de prestație de asigurări sociale pentru agricultori, ca urmare a unei infracțiuni săvârșite de beneficiar, se recuperează de la acesta, de la data primei plăți a sumelor necuvenite, până la recuperarea integrală a prejudiciului.

(2) Sumele stabilite în conformitate cu prevederile alin.(1) rămase nerecuperate de la asigurații decedați, se recuperează de la moștenitori, în condițiile dreptului comun.

(3) Recuperarea debitelor restante se face potrivit dispozițiilor legale privind colectarea creanțelor fiscale.

Art. 98 – Baza de date privind asigurații sistemului de pensii pentru agricultori este proprietatea CNPAS și are caracter confidențial.

Art. 99 – Sumele care se cuvin cu titlu de prestații stabilite potrivit prevederilor prezentei legi se întregesc la un leu în favoarea beneficiarilor, după deducerea eventualelor obligații.

Art. 100 – În aplicarea prevederilor prezentei legi MMFES va emite Norme metodologice aprobate prin ordin al ministrului care vor fi publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 101 – Prezenta lege intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2010 cu excepția prevederilor art.74.

Art.102 – (1) În vederea aplicării prevederilor prezentei legi numărul de posturi aprobat pentru CNPAS și structurile teritoriale se suplimentează cu 200.

(2) Până în anul 2012 cheltuielile necesare implementării și administrării sistemului de pensii și alte drepturi de asigurări sociale al agricultorilor, precum și cele cu personalul, se suportă de la bugetul de stat.